

RAPORT DE EVALUARE A IMPACTULUI PROIECTULUI

Denumirea proiectului/programului:	Turismul sportiv în promovarea imaginii regiunii	
Codul proiectului/programului:	9662	
Data evaluării:	18.08.2020	
Regiunea de Dezvoltare:	Sud	
Apelul:	2010	
Prioritatea SDR:	Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice. Măsura 3.4: Promovarea RD Sud ca destinație turistică și suport pentru stabilirea parteneriatelor în sectorul turistic	
Solicitantul:	Consiliul Raional Căușeni	
Beneficiari:	Consiliul Raional Căușeni Consiliile raionale Cantemir, Cimișlia și Ștefan Vodă;	
Bugetul total al proiectului/programului, mii lei:	43 652 660,00 mii lei	
Suma alocată din FNDR, mii lei:	32 305 650,00 mii lei	
Contribuția Solicitantului, mii lei:	11 347 010,00 mii lei	
Alte surse, mii lei:		
Buget valorificat, mii lei		
Raportori (numele, prenumele, funcția)	Slănină Ina – specialist Secției Monitorizare și Evaluare, ADR Sud. Tomescu Andrei- șef Secției Monitorizare și Evaluare, ADR Sud. Rusu Anastasia - specialist Secției Monitorizare și Evaluare, ADR Sud.	
Coordonator (numele, prenumele, funcția)	Culeșov Maria- director Agenția de Dezvoltarea Regională Sud.	
Criteriile de evaluare	Analiza performanței	
1. Relevanța		
În ce măsură obiectivul general și obiectivele specifice ale programului/proiectului contribuie la implementarea politicii de dezvoltare regională/rurală sau alte politici/documente strategice sectoriale relevante (spre exemplu: SNDR, SDR, strategiile de dezvoltare social-economică a localității / raionului, planurile de acțiuni, etc.)?	<p>OBIECTIVUL GENERAL: Consolidarea și intensificarea cooperării regionale în domeniul turismului sportiv între raioanele (Căușeni , Cimișlia, Ștefan Vodă și Cantemir) prin edificarea Centrului de Tineret și Sport în or.Căușeni și punerea în valoare a obiectivelor turismului sportiv.</p> <p>OBIECTIVELE SPECIFICE: Îmbunătățirea infrastructurii regionale pentru dezvoltarea turismului sportiv prin construcția centrului de tineret și sport în orasul Căușeni. Punerea în valoare a patrimoniului existent în regiune pentru practicarea și dezvoltarea turismului sportiv. Promovarea imaginii regiunii sud favorabile pentru practicarea și dezvoltarea turismului sportiv. Conform cererii de finanțare, proiectul este în concordanță cu Strategia de Dezvoltare Regională Sud, încadrându-se în prioritatea 3 „Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice”</p>	

	<p>pentru anii 2008-2011, măsura 3.4 „Promovarea RD Sud ca destinație turistică și suport pentru stabilirea parteneriatelor în sectorul turistic”, totodată proiectul se încadrează în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Turismului în RM 2003-2015.</p> <p>Proiectul, de asemenea, corespunde obiectivelor programelor de dezvoltare social-economică a raioanelor Căușeni, Cimișlia, Ștefan Vodă. Proiectul în sine este unu relevant, care vrea să evidențieze și valorifice potențialul turistic sportiv.</p> <p>Obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului în general corespund prevederilor din documentele strategice.</p>
<p>În ce măsură conținutul programului/proiectului corespunde necesităților specifice ale grupurilor țintă?</p>	<p>Conform cererii de finanțare grupurile țintă constituie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -consiliile raionale Căușeni, Cimișlia, Cantemir și Ștefan Vodă: -localitățile țintă din raioanele Căușeni, Cimișlia, Cantemir și Ștefan Vodă: -160 de tineri, care vor beneficia de activitățile din cadrul școlii de vară: -120 de tineri participanți la turneul regional de orientare sportivă. -100 persoane, care se vor ocupa simultan, în sălile de trenașoare, de aerobică, gimnastică și fitness. <p>Pe parcursul mai multor ani în cadrul raioanelor Căușeni, Cimișlia, Ștefan Vodă a fost acumulat un patrimoniu turistic sportiv valoros, ce ține de tradițiile sportive, performanțele sportive în regiune.</p> <p>Totodată persistă mai multe probleme care conduc la reducerea potențialului sportiv, precum sînt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ignorarea rolului educației fizice, a sportului și a odihnei active pentru reabilitarea sănătății cetățenilor și propagarea modului sănătos de viață; impunerea sportivilor de performanță, inclusiv și campionilor olimpici condiții insuficiente pentru antrenare; dezvoltarea redusă a infrastructurii culturale și sportive în mediul rural al regiunii care afectează direct posibilitățile de afirmare a tinerilor. Acesta este motivul pentru care tinerii preferă să plece la Chișinău pentru a beneficia de mai multe servicii în acest sens, însă fiind lăsați fără tutela părintească nu toți reușesc să se afirme. <p>În școlile sportive din regiune sunt antrenați peste 1600 de tineri, majoritatea din ei fiind rezerva loturilor naționale. În regiune au fost pregătiți campionii mondiali la SAMBO, lupte libere, kickboxing și orientare sportivă.</p> <p>Implementarea proiectului a contribui la sprijinirea activităților de reabilitare a sănătății populației, diversificarea acțiunilor de ocupare a tinerilor în timpul liber, antrenarea membrilor loturilor naționale și a campionilor olimpici și inițierea activităților de dezvoltare economică netradițională de turism sportiv. Astfel, au fost create grupe speciale de reabilitare a sanatații pentru invalizi cu antrenarea kinetoterapeutului.</p> <p>Crearea condițiilor pentru antrenamente sportivilor de performanță, a implicat în sine creșterea numărului acestora, la moment 30 sportivi sunt membrii ai lotului Național al RM, 6 elevi au devenit Campioni a RM la proba lupta greco-romană.</p> <p>Centrul pentru tineret și sport, Căușeni a creat oportunități de găzduire a competițiilor regionale, naționale și internaționale și de promovare a sportului de performanță, a modului sănătos de viață și a turismului sportiv. Astfel anual sunt organizate și desfășurate în incinta Centrului cîte 4 campionate republicane, 12 turnee republicane și internaționale și 28 de competiții amicale.</p>

<p>Există un cadru logic al programului/proiectului? Care este calitatea acestuia. Intervenția logică este clară ?</p>	<p>Analizînd cererea de finanțare s-a constatat că în linii generale, calitatea cadrului logic este acceptabilă, deoarece acesta conține toate elementele constructive și descrie suficient de clar logica intervenției propuse. Modul de formulare a celor 3 obiective specifice specifică viziunea largă a elaboratorilor proiectului asupra dezvoltării turismului sportiv în regiune și condițiilor de promovare și propagare a modului sănătos de viața.</p>
<p>Indicatorii stabiliți la nivel de obiective, rezultate și produse corespund criteriilor SMART</p>	<p>Indicatorii de performanță sunt clari și permit aprecierea progresului implementării proiectului, atât sub aspect cantitativ, cât și cel calitativ. Totodată în cadrul logic nu sunt descriși toți indicatorii de rezultat expuși în cererea de finanțare.</p>
<p>În ce măsură riscurile și ipotezele au fost analizate și luate în considerație în procesul de elaborare/planificare a /proiectului?</p>	<p>Conform matricei logice nu sunt identificate riscurile în procesul de implementare a proiectului, precum și în perioada post implementare a acestuia. Nu a fost stabilit un mecanism de management al riscurilor.</p>
<p>Au fost introduse careva modificări în cadrul proiectului? Dacă da, în ce măsură acestea au dus la îmbunătățirea acestuia?</p>	<p>În procesul de execuție a lucrărilor a apărut necesitatea de revizuire a documentației de proiect din cauza că un șir de lucrări au fost omise din proiectul tehnic. Proiectul modificat a fost prezentat către SSVEPC spre verificare. Totodată documentația tehnică de mai multe ori a fost re-actualizată, din motivul depistării lucrărilor neprevăzute. Din aceste considerente lucrările de construcție au fost stopate timp de 6 luni (15.01.2011-01.06.2011). În rezultatul actualizării proiectului tehnic, în baza acordurilor adiționale și expertizei tehnice efectuate, costul total al proiectului s-a majorat de la 22.9 mil. lei pînă la 43,6 mil. lei. În total au fost efectuate cheltuieli în valoare de 32,3 mil.lei sumă alocată din FNDR, iar contribuția solicitantului, valoarea acesteia a constituit 11,3 mil lei cca 26 % din bugetul total al proiectului.</p>
<p>2. Eficienta</p>	
<p>Au fost alocate suficiente resurse în program/proiect pentru a asigura atingerea obiectivelor/ rezultatelor propuse? Au fost acestea utilizate în mod adecvat/optim?</p>	<p>Propunerea de proiect "Consolidarea și intensificarea cooperării regionale în domeniul turismului sportiv prin edificarea Centrului de Tineret și Sport în or.Căușeni și punerea în valoare a obiectivelor turismului sportiv" a fost depusă spre finanțare din Fondul Național de Dezvoltare Regională în cadrul Apelului de propuneri din 2010 pentru perioada de finanțare 2013-2015 . Contractul de antrepriză pentru construcția Centrului pentru tineret și sport Căușeni, a fost încheiat la 18.12.2010 dintre CR Căușeni și SRL „Consit Pro” valoarea inițială a contractului fiind 22994,8 mii lei. Ulterior prin Acordul adițional din 06.07.2011 la contractul respectiv, ADR Sud a devenit parte a contractului și co-investitor al proiectului. Sursele financiare necesare au fost mobilizate la timp și în volumul planificat. Conform cererii de finanțare și a bugetului proiectului au fost valorificate surse financiare în mărime de 1143,8 mii lei pentru procurarea utilajului și echipamentului sportiv necesar pentru funcționarea centrului . Au fost procurate porți pentru fotbal, stâlpi din metal pentru volei, echipament pentru tenis de câmp și tenis de masă, baschet, scaune pentru gimnastică, тренажоре.</p>
<p>A fost respectat planul de implementare? Activitățile au fost implementate la timp?</p>	<p>Durata de implementare a proiectului, conform cererii de finanțare constituie 24 luni, din data încheierii contractului de antrepriză - 18.12.2010 și a acordurilor ulterioare. Dar, în procesul de implementare a proiectului, s-au produs stopări în executarea lucrărilor de construcție,</p>

	<p>fapt ce a deplasat executarea acestora pînă în luna iulie 2013. Astfel, în perioada ianuarie-iunie 2011 lucrările au fost stopate din motivul neprevederii în documentația tehnică a lucrărilor de executare a stratului egalizator de pietriș și executare a plăcii de fundații din beton armat monolit.</p> <p>În perioada ianuarie – aprilie 2012, Inspekția de Stat în Construcții în urma identificării unor neconformități cu proiectul tehnic, a stopat lucrările de construcții pe întreg obiect.</p> <p>Din relatările Beneficiarului și antreprenorului lucrărilor de construcție recepția finală a obiectului a avut loc în luna decembrie 2013.</p> <p>Din contribuția solicitantului a fost elaborat studiul de fezabilitate privind organizarea și funcționarea Centrului de tineret și sport.</p>
<p>Care au fost produsele programului/proiectului obținute? Au fost acestea calitative și livrate în timp, precum și conform bugetului alocat?</p>	<p>În urma implementării proiectului au fost realizate următoarele produse: construcția Centrului de tineret și Sport pe o suprafață de 4636 m²; 5 săli sportive funcționale care sunt utilizate conform destinației care asigură condiții funcționale pentru cantonamente a sportivilor de performanță, și pentru practicarea sportului curativ.</p> <p>1 sală de conferințe multifuncțională care mai este folosită și ca locație pentru activitatea secțiilor de șah și dame și realizarea activităților de instruire..</p> <p>elaborarea traseului turistic sportiv care a contribuit la includerea regiunii sud în circuitul turistic sportiv național și chiar internațional.</p> <p>referitor la informarea populației despre implementarea proiectului au fost organizate 2 conferințe de presa, au fost elaborate 1000 de buclele informaționale. Au fost difuzate de către posturile de televiziune Aici TV, Studio L, Moldova 1, Publika TV, TV7, 17 reportaje care au vizat activitățile desfășurate în cadrul proiectului, de asemenea au fost difuzate 8 reportaje radio și 30 articole în presa scrisă și electronică, se estimează că 50000 persoane au fost informate privitor la activitățile proiectului.</p> <p>56 locuri de muncă(1 director, 30 antrenori, 25 personal auxiliar) , care asigură întreținerea și funcționarea centrului de tineret și sport.</p> <p>Crearea a 11 probe sportive în care sunt antrenați 820 de copii.</p>
<p>3. Eficacitatea (Rezultativitatea)</p>	
<p>Care sunt rezultatele obținute până în prezent în urma implementării programului/proiectului (în conformitate cu indicatorii stabiliți), precum și nivelul de calitate a acestora?</p>	<p>Fiind una din cele mai potrivite din ultimul timp schimbări calitative în or. Căușeni – condiții optime create pentru promovarea modului sănătos viață, dezvoltarea sportului de performanță și a turismului sportiv – putem constata că acest rezultat a fost atins pe deplin. Construcția Centrului a contribuit perfect la atingerea obiectivului general al proiectului.</p> <p>Odată cu finalizarea lucrărilor de construcție a Centrului de tineret și sport Căușeni și dotarea acestuia cu echipamentul și utilajul sportiv necesar, devine evident faptul că au fost asigurate:</p> <p>condiții adecvate pentru cantonamente a sportivilor de performanță;</p> <p>condiții favorabile pentru practicarea sportului curativ;</p> <p>condiții de odihnă alternativă celor din baruri și sălile de jocuri electronice;</p> <p>relații de colaborare stabilite între participanții la turneele sportive organizate.</p> <p>condiții pentru inițierea activităților de dezvoltare economică netradițională de turism sportiv.</p> <p>condiții pentru desfășurarea antrenamentelor pentru colaboratorii de poliție și a biroul vamal Bender.</p>

	Acestea sunt consecințele pozitive obținute în rezultatul funcționării Centrului de tineret și sport.
Toate grupurile țintă au acces la / pot utiliza rezultatele / serviciile proiectului?	Centrul de tineret și sport a fost dotat cu echipamentul și utilajul sportiv necesar astfel toate grupurile țintă prevăzute în proiect au acces la serviciile prestate de către acesta.
În ce măsură sistemul de MBR aplicat a contribuit la un proces de luare de decizii eficient?	În cadrul procesului de implementare a fost elaborat un plan conform căruia se urmăreau etapele de realizare și rezultatele obținute, astfel considerăm că a existat un sistem de monitorizare bazat pe rezultate care a condus la atingerea obiectivelor proiectului.
A fost aplicat un mecanism de management al riscurilor? Cât de efektiv a fost aplicat acesta în atenuarea riscurilor?	Nu au fost identificate riscurile în procesul de implementare a proiectului, precum și în perioada post implementare a acestuia. Nu a fost stabilit un mecanism de management al riscurilor.
În ce măsură rezultatele obținute au contribuit la atingerea obiectivelor programului/proiectului?	Elevii care se ocupă la diferite probe sportive în școala sportivă din Căușeni, precum și cei care practică acestea în școlile de cultură generală, după darea în exploatare a Centrului, au posibilitatea să se antreneze în săli specializate, utilizând echipamentul și utilajul sportiv necesar, fiind ghidați de specialiști în domeniu. Oferirea spațiilor specializate și bine utilizate va contribui la asigurarea federațiilor naționale de sport cu tineri sportivi pentru sportul de performanță, condițiilor optime pentru desfășurarea competițiilor la nivel regional, internațional și dezvoltarea turismului sportiv.
4. Impactul	
Care este impactul proiectului deja observat și cel potențial? A reușit programul/ proiectul să contribuie eficient la atingerea obiectivului general?	Impactul observat la momentul evaluării este de o importanță incontestabilă. Aceasta face ca așteptările tuturor grupurilor țintă față de impactul rezultatelor scontate să fie foarte mari: 1. crearea premiselor pentru educarea tinerii generații sportive și promovarea modului sănătos de viață. 2. majorarea performanțelor sportive naționale și promovarea acestora pe plan internațional. 3. promovarea valorilor culturale și spirituale ale regiunii sud prin organizarea și desfășurarea turneelor regionale, naționale și internaționale și identificarea traseelor turistice sportive. Construcția centrului de tineret și sport contribuie perfect la atingerea obiectivului general al proiectului. Astfel se creează oportunități de găzduire a competițiilor regionale, naționale și internaționale și de promovare a sportului de performanță, a modului sănătos de viață și a turismului sportiv.
Au existat/există factori externi eventuali, care au pus/ar putea pune în pericol atingerea impactului programului/proiectului?	În cazul în care alocările de la bugetul raional, nu vor acoperi chelt. uelile operative ale Centrului și nu se vor găsi surse suplimentare, funcționarea acestuia va fi pusă în pericol. Se va menține migrația generației tinere din regiune, în special tinerii preocupați de domeniul sportiv.
Care sunt efectele directe și indirecte, potențiale și/sau	În rezultatul funcționării Centrului de tineret și sport, Căușeni, sunt obținute un șir de efecte.

<p>deja manifestate, sub aspect pozitiv sau negativ?</p>	<p>Sportivii antrenați în Centrul pentru tineret și sport Căușeni completează loturile olimpice naționale. Condițiile create permit organizarea turneele regionale, naționale și internaționale, ce are efect pentru promovarea imaginii regiunii. Experiența acumulată în promovarea sportului și a modului sănătos de viață va fi preluată de alte regiuni. Turneele regionale la orientare sportivă vor deveni tradiționale în regiune cu perspectiva de a se extinde în toată republica. Centrul de tineret și sport Căușeni colaborează cu Comitetul Olimpic în perfecționarea metodelor de antrenare a sportivilor de performanță. În cadrul Centrului sunt organizate competiții regionale, naționale și internaționale la 11 probe sportive, ce favorizează promovarea imaginii regiunii în plan național și internațional. Astfel, creșterea numărului de turiști în regiune (în 2014 – numărul acestora a constituit 2000 turiști, iar în 2019 numărul acestora a crescut până la 3000) ne demonstrează că totuși realizarea obiectivelor propuse s-au realizat la maximum.</p> <p>Obiectivele turistice sportive identificate în cadrul proiectului au fost înscrise în traseul turistic Inelul Spiritual Alexei Mateevici și Axa Spirituală a ținutului Basarabiei, valori spirituale recunoscute și apreciate de turiști.</p> <p>Ca urmare a efectelor menționate, se va îmbunătăți starea sănătății în ansamblu a populației din regiune. Tineretul va avea posibilitate să-și manifeste și să-și dezvolte capacitățile sportive, fără ca să părăsească casa părintească. Va fi promovată imaginea regiunii prin reclamarea obiectivelor turistice și sportive.</p>
<p>6. Durabilitatea</p>	
<p>Există posibilitatea menținerii sau dezvoltării ulterioare ale beneficiilor proiectului după finalizarea lui sau a asistenței externe?</p>	<p>Bugetele anuale ale autorităților publice locale(beneficiarii proiectului), au prevăzute cheltuieli pentru întreținerea Centrului chiar și după finalizare proiectului. La momentul evaluării directorul centrului a demonstrat capacitatea instituțională managerială pentru asigurarea durabilității centrului prin implicarea eficientă a mijloacelor financiare generate în urma prestării serviciilor contra plată.</p>
<p>Există un plan de durabilitate ca parte integrală a designului proiectului? Sunt alocate resursele necesare pentru implementarea lor? Sunt responsabilitățile părților stipulate clar?</p>	<p>Durabilitatea financiară este asigurată prin faptul că în bugetul raionului Căușeni vor fi prevăzute mijloace financiare pentru funcționarea și întreținerea centrului. Astfel pentru perioada anilor 2013-2020 în bugetul respectiv a fost alocate sumele de 27180.00 mii lei pentru cheltuielile operaționale ale centrului.</p> <p>În cadrul Centrului sunt prevăzute efectuarea a 11 probe de sport, pentru care CR a aprobat tarife. Mijloacele financiare de la plata tarifelor, sunt depuse la cont special. Veniturile pentru serviciile prestate contra plată pentru anul 2019 au fost în mărime de 225,00 mii lei. Valorificarea acestora se va efectua cu permisiunea CR.</p> <p>Totodată, este știut faptul că bugetele locale sunt destul de limitate și întreținerea unei clădiri de cca 4636 m2, este o povară destul de mare pe spatele acestora. Din aceste considerente au fost identificat mai multe surse pentru întreținerea și funcționare a centrului, cum ar fi servicii de arendă a sălilor multifuncționale, sălii de forță, saună astfel veniturile colectate din aceste servicii în ultimii 3 ani au constituit 0,76 mil lei . Un moment nu mai puțin important a fost determinarea statului de personal, în special, specialiștii de profil, de deservire, în dependență de componentele de activitate preconizate.</p>

<p>Există responsabilități asumate (ownership) din partea beneficiarilor proiectului? Sunt suficiente capacități instituționale și manageriale ca să asigure continuitate și utilizarea eficientă a beneficiilor programului/proiectului?</p>	<p>Beneficiarii proiectului își asumă responsabilitatea sa față de rezultatele obținute în cadrul proiectului prin elaborarea Planului de durabilitate, aprobat de Consiliul raional Căușeni. Cu toate acestea, planul necesită a fi îmbunătățit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. termenul de executare a acestuia necesită a fi prelungit cel puțin până la 3 ani, ținând cont de faptul că personalul trebuie angajat, instruit, atestat. Centrul necesită complet să fie dotat cu utilaj sportiv. 2. responsabili de executarea planului trebuie să fie nu doar directorul Centrului, dar și alte persoane cu funcție de răspundere din cadrul CR, precum și reprezentanți cu funcție de răspundere ai partenerilor. 3. trebuie de prevăzut activități ce vor aduce plus valoare pentru funcționarea centrului. Conform indicatorilor stabiliți, să fie specificate turneele sportive concrete, traseele turistice sportive. <p>Este important de planificat corect utilizarea spațiilor libere în clădirea centrului, nedestinate activităților prioritare. În baza concursului pentru suplینirea postului vacant, lansat de către Consiliul raional Căușeni, a fost angajat directorul Centrului de tineret și sport, care va activa în baza regulamentului aprobat de către consiliul raional.</p> <p>Statul de personal al Centrului, aprobat de către Consiliul raional Căușeni, este de 56 unități. Personalul a fost angajat în baza concursului de angajare.</p> <p>Conform relatărilor solicitantului, Centrul de tineret și sport din orașul Căușeni are statut de instituție publică de competență regională. Anual în bugetul raionului Căușeni sunt prevăzute mijloace financiare pentru funcționarea și întreținerea centrului. Ne cătând la aceasta, directorul instituției ne-a informa că în ultimii ani Centrul Sportiv generează venituri proprii în creștere, spre exemplu în anul 2019 a fost obținut un venit de circa 350 mii lei. Acești bani sunt utilizați pentru întreținerea edificiului.</p>
<p>Există un cadru de politici adecvat pentru menținerea corespunzătoare a beneficiilor/rezultatelor programului/proiectului?</p>	<p>A fost elaborat regulamentul de organizare și funcționare a centrului, care a fost aprobat de către Consiliul raional Căușeni. Activitatea centrului va fi coordonată de către consiliul de administrare, în componența căruia vor fi reprezentanții din raioanele participante.</p>
<p>6. Aspecte transversale (cross-cutting)</p>	
<p><u>Respectarea Drepturilor Omului:</u> - În ce măsură programul/proiectul a contribuit la promovarea drepturilor omului? - În ce măsură programul/proiectul a ținut cont de grupurile vulnerabile în procesul de planificare? Care a fost grupul vulnerabil identificat și inclus social? A avut acesta de câștigat sau de pierdut în urma implementării proiectului?</p>	<p>Implementarea proiectului respectiv În același timp, este de menționat că scopul final al proiectului este crearea unor condiții de viață mai bune, de promovare a modului sănătos de viață. Acest drept i se garantează fiecărui cetățean al țării prin legea fundamentală a statului - Constituția Republicii Moldova, articol 50 „Ocrotirea mamei, copiilor și a tinerilor”.</p>

<p><u>Respectarea egalității de gen</u> În ce măsură programul/proiectul a ținut cont de aspectele de gen în procesul de planificare și implementare? Câte femei/fete și câți bărbați/băieți au beneficiat de rezultatele, produsele proiectului?</p>	<p>Obiectivul proiectului țintește interesele populației raioanelor Căușeni, Cimișlia, Ștefan Vodă indiferent de gen. În același timp, este prevăzut ca serviciile prestate de către Centru să fie accesibile în măsura egală și bărbaților, și femeilor, fapt care asigură respectarea intereselor tuturor cetățenilor.</p>
<p><u>Respectarea necesităților privind protecția mediului:</u> S-a ținut cont de aspectele ecologice la etapa de elaborare, precum și implementare a programului/proiectului? Care a fost influența proiectului asupra stării mediului (pozitivă sau negativă) și ce măsuri au fost întreprinse pentru ameliorarea acestora?</p>	<p>Proiectul respectiv nu are careva influență negativă asupra mediului. Totodată clădirea centrului este conectată la rețelele orășenești de prestare a serviciilor comunale, conform standardelor naționale.</p>
<p><u>Bună guvernare:</u> Pe parcursul planificării și implementării programului/proiectului a fost asigurat modul participativ și transparența procesului decizional?</p>	<p>Proiectul, pe lângă lucrări tehnice, prevede și efectuarea anumitor acțiuni ce țin de promovarea potențialului turistic în regiune, modului sănătos de viață, creșterea generației sănătoase. Adicional, o altă latură importantă ține de conștientizarea populației, care foarte mult influențează asupra calității guvernării locale în general. Spre regret, ambele aspecte nu au fost suficient acoperite în proiectul dat.</p>
<p><u>Concluzii pe fiecare criteriu de evaluare:</u></p>	
<p>1. Proiectul este unul relevant și corespunde necesităților grupurilor țintă, având un impact regional de promovare a turismului sportiv, dar și unul pozitiv asupra modului sănătos de viață și cooperării intercomunitare.</p> <p>2. Eficiența proiectului este bună în ceea ce privește organizarea lucrărilor de construcție a obiectului. În același timp, s-a constatat lipsa atenției adecvate pentru restul activităților planificate.</p> <p>3. Eficacitatea proiectului este promițătoare au fost întreprinse toate măsurile necesare pentru asigurarea Centrului cu specialiștii necesari, ținând cont de domeniile de activități planificate. Spațiile Centrului sunt fi utilizate conform destinației, inclusiv și subsolul acestuia.</p> <p>4. Ca concluzie proiectul a generat multiple efecte pozitive de durată atât directe, cât și indirecte. Prin construcția edificiului au fost create oportunități de găzduire a competițiilor regionale, naționale și internaționale, și educarea sportivilor de performanță pentru loturile naționale.</p> <p>5. În procesul evaluării s-a constatat ca durabilitatea rezultatelor proiectului este asigurată de Consiliul Raional Căușeni prin alocarea anuală a mijloacelor financiare dar și de implicarea agenților economici locali prin donarea inventarului sportiv.</p>	
<p><u>Recomandări cheie (în ordinea gradului de importantă și adresate principalelor părți interesate):</u></p>	<p>Se recomandă Consiliului Raional Căușeni: Să elaboreze planul de asigurare a durabilității proiectului pentru perioada 2020-2025. Să identifice mijloace pentru dotarea probelor ”Baschet”, ”Hambal”, după caz și alte probe, cu inventar acreditat de federațiile internaționale de profil, fapt ce va contribui la desfășurarea competițiilor internaționale în incinta</p>

Centrului Sportiv, respectiv generând venituri suplimentare la nivelul complexului și a regiunii în general.
Se recomandă ADR Sud:
să monitorizeze în continuare obținerea rezultatelor proiectului în baza planului de asigurare a durabilității, prezentate de către beneficiar.

Raportori:

Slănină Ina

Specialist Secției Monitorizare și Evaluare, ADR Sud.

Tomescu Andrei

Șef Secției Monitorizare și Evaluare, ADR Sud.

Rusu Anastasia

Specialist Secției Monitorizare și Evaluare, ADR Sud.

Supervizor:

Culeșov Maria

Director al Agenției de Dezvoltare Regională Sud

Indicatorii de evaluare și gradul de atingere

Nr	Indicatori planificați conform cererii de finanțare	Rezultatele atinse la sfârșitul proiectului	Comentarii privind realizarea/nerealizarea indicatorilor
Indicatori de produs			
1	Suprafața construită a Centrului de tineret și sport (M2) (valoarea inițială-0)		
	4636 m2 de suprafață construită	4636 m2 de suprafață construită	Indicatorul dat a fost atins pe deplin prin construirea a Centrului de tineret și sport pe o suprafață de 4636 m2. Construcția centrului de tineret și sport contribuie perfect la atingerea obiectivului general al proiectului. Astfel se creează oportunități de găzduire a competițiilor regionale, naționale și internaționale și de promovare a sportului de performanță, a modului sănătos de viață și a turismului sportiv.
2	Săli sportive puse în funcțiune (număr săli) (valoarea inițială-0)		
	6 săli sportive puse în funcțiune	5 săli sportive funcționale + 1 sală de conferințe multifuncțională	Cele 5 săli sportive funcționale construite sunt utilizate conform destinației care asigură condiții funcționale pentru cantonamente a sportivilor de performanță, asigură condiții favorabile pentru practicarea sportului curativ. Nu în ultimul rând oferirea spațiilor specializate și bine utilitate în cadrul centrului contribuie la asigurarea federațiilor naționale de sport cu tinerii sportivi pentru sportul de performanță, condițiilor optime pentru desfășurarea competițiilor la nivel regional, internațional și dezvoltarea turismului sportiv.
3	Utilaj, mobilier, echipament sportiv (mii lei) (valoarea inițială-0)		
	1357,4 mii lei planificați	1143,8 mii lei valorificați	Conform cererii de finanțare și a bugetului proiectului au fost valorificate sursele financiare în sumă de 1143,8 mii lei pentru procurarea utilajului și echipamentului sportiv necesar pentru funcționarea centrului de tineret și sport.
4	Obiective turistico-sportive (nr. obiective) (valoarea inițială-0)		
	6 obiective turistico-sportive identificate	6 obiective turistico-sportive au fost identificate	Obiectivele turistice sportive identificate în cadrul proiectului au fost înscrise în traseul turistic "Inelul Spiritual Alexei Mateevici" și "Axa Spirituală a ținutului Basarabiei", valori spirituale recunoscute și apreciate de turiști. Prin identificarea obiectivelor turistice, tineretul va avea posibilitate să-și manifeste și să-și dezvolte capacitățile sportive, fără ca să părăsească casa părintească. Va fi promovată imaginea regiunii prin reclamarea obiectivelor turistice și sportive. Va fi posibilă deschiderea afacerilor legate de susținere a turismului și sportului în regiune.
5	Traseuri turistice sportive elaborate (nr. traseuri) (valoarea inițială-0)		
	1 traseu turistic sportiv elaborat	1 traseu turistic sportiv elaborat	Prin identificarea obiectivelor turistice a fost elaborat traseul turistic sportiv prin care s-a pus baza realizării unui program de odihnă și fortificare a sănătății cetățenilor, totodată,

			atragera turiștilor în regiune prin care va fi realizată dezvoltarea comunitară și regională în plan economic și social. Elaborarea traseului turistic sportiv a contribuit la includerea regiunii sud în circuitul turistic sportiv național și chiar internațional. Traseul turistic cuprinde atât obiective turistice cu specific sportiv cât și istoric cultural, înscris în inelul spiritual al sudului Basarabiei, teritoriu ce corespunde regiunii Sud.
Indicatori de rezultat			
1	Întreprinderi noi create (nr. întreprinderi) (valoarea inițială - 0)		
	1 întreprindere creată	1 întreprindere nouă a fost creată	Prin crearea Centrul de tineret și sport, se aduce un aport semnificativ la la sprijinirea activităților de reabilitare a sănătății populației, diversificarea acțiunilor de ocupare a tinerilor în timpul liber, antrenarea membrilor loturilor naționale și a campionilor olimpici și inițierea activităților de dezvoltare economică netradițională de turism sportiv.
2	Locuri noi de muncă create, inclusiv (nr. locuri) (valoarea inițială-0)		
	28 de locuri noi de muncă vor fi create	56 de locuri noi de muncă au fost create	La moment în cadrul Centrului pentru Tineret și Sport Căușeni și filialele lui activează 56 de angajați.
3	Beneficiari ai centrului, inclusiv (nr. persoane) (valoarea inițială-0)		
	300 beneficiari	820 beneficiari	După implementarea proiectului au fost create 12 probe sportive

Anexa 1

Lista persoanelor intervievate:

Data	Organizația / Localitatea	Numele, Prenumele	Funcția
18.08.2020	Consiliul Raional Căușeni	Gorban Nicolae	Președintele raionului
18.08.2020	Centrul de Tineret și Sport		Director
18.08.2020	Consiliul Raional Căușeni	Gheorghe Chirman	Specialist CR Căușeni

Anexa 2

Lista documentelor analizate

Nota conceptuală.

Cererea de finanțare.

Rapoartele trimestriale referitor la derularea proiectului.

Planul strategic de dezvoltare socio-economică al raionului Cimișlia pentru anii 2013-2020.

Strategia de dezvoltare regională Sud.

Contractele de antrepriză.

Anexa 3 Tabel Foto

